

פסחים ו. (ש) עד ז. (הנקודתיים ש17)

ביאורי מושגים

הגמרא מזכירה שאדם שמקדש בפסח בחיטים קשיחות מהרי אררט שנפל עליהם מים - אינה מקודשת. מכאן דייקה הגמרא שלא ניתן לקדש אפילו באיסורי הנאה דרבנן.

רש"י אצלנו שואל: איך יש כוח לחכמים לעקור קידושי אישה כשמהתורה הם תפסו?
רש"י עצמו מתרץ ש: 1. כל המקדש, מקדש על דעת חכמים ולכן כשחכמים לא מרוצים מקידושיו הם לא תופסים.
 2. חכמים הפקירו את החיטים הללו ולכן הן אינן ברשותו.
 3. אחרי שחכמים אסרו את החיטים הם איבדו את הערך הממוני שלהם ולכן אין בהן שווה פרוטה.

בהמת ארנונא (שעליו לתת 1/10 מוולדותיה לשלטון)

אם חייב להעביר את הוולדות עצמן - הבהמה פטורה מדין בכור.
אם יכול להעביר תשלום במקום הוולדות - רבא א' - הבהמה חייבת בדין בכור.
 רבא ב' - הבהמה פטורה מדין בכורה.

עיסת ארנונא

חייבת בחלה - (עקרונית היא פטורה אבל חכמים גזרו משום מראית עין).

בבהמה הכל יודעים שהיא ארנונא, ולכן לא גזרו בה חכמים משום מראית עין.

ברייתא

נכרי שהכניס חמץ לבית של יהודי:

כשהחמץ ביד הגוי - לא צריך לבער.

כשהגוי הפקיד אצל היהודי - צריך לבער (כיוון שחייב באחריותו).

כשהיהודי ייעד לחמץ בית - לא צריך לבער (כיוון שזה כבר לא בביתו).

הערות:

1. אמנם שוכר לא נחשב בעלים (שכירות לא קונה) אבל לגבי חמץ רמת בעלות חלקית של שוכר מספיקה כדי שהחמץ לא יחשב ברשות המשכיר.
2. הסברנו את החלק האחרון לפי תוס' רש"י הבין שבמקרה זה החמץ לא באחריותו של היהודי.

מחשש שימצא בפסח חמץ משמעותי ולא ירצה לשורפו (וביטול בפסח כבר לא מועיל).

30 יום לפני הפסח מתחילות ההכנות לפסח.

ת"ק: 30 יום לפני הפסח מתחילים לדרוש בהלכותיו.
רשב"ג: שבועיים לפני.
 (ת"ק למד את דינו מכך שמשה לימד את דיני פסח שני בזמן הפסח הראשון, רשב"ג למד את דינו מהוראת הפסח של משה בא' ניסן שבשנה השנייה).

ואם לאדם יש בביתו עיסה שעומדת להחמיץ (ועדיין לא החמיצה) הוא יכול לבטלה. (ואם הוא יכול לרוץ לביתו ולמנוע את החימוץ - עדיף).

בהקדש לא נוגעים ולכן אין חשש שיבוא לאכול את החמץ.

ביטול חמץ וביעור חמץ

1. למרות שאדם בדק חובה עליו (מדרבנן) גם לבטל.
2. אדם שיוצא מביתו יותר מ30 יום לפני הפסח ואינו עתיד לחזור לביתו - לא צריך לבער את החמץ.

המוצא חמץ בפסח

1. מהרגע שהחמץ אסור (אפילו מדרבנן) הוא אינו ברשותו של האדם ולא ניתן לבטלו.
2. המוצא חמץ ביו"ט - כופה עליו כלי ושורפו במוצאי יו"ט.
3. חמץ של גוי שנמצא אצל היהודי בהיתר - עושה לו מחיצה של 10 טפחים.
4. חמץ של הקדש שנמצא אצל היהודי - לא צריך לעשות כלום.